

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK.: PTS	S.BEH.: RHO
- 5 OKT. 2006	
S.NR.: 06/883-13	
ARKIV: 841.1	AVSKREVET:

SCHENKER
NORGE AS
Postboks 223, Økern
Østre Aker vei 17
N-0510 Oslo
www.linjegods.no
Tlf: +47 22727402
Fax: +47 22727462
erling.saether@linjegods.no

Deres ref: 06/883-RHO

Oslo, 04.10.2006

HØRING - FORSLAG OM NY KONSESJON FOR POSTEN FRA 1. JANUAR 2007

Vi viser til brev av 15. september 2006 om "Høring av ny konsesjon til Posten Norge AS" fra 1. januar 2007 til 31. desember 2010". Vi vil anføre at dagens konsesjon, som nå foreslås videreført med visse justeringer, ikke er tilpasset et nytt globalisert post- og logistikkmarked etter århundreskiftet. Det vil være et tilbakeskritt for postmarkedet i Norge at forslagene som ble varslet etter utredning fra en interdepartemental arbeidsgruppe (2004) nå er lagt til side. Vi vil derfor komme med noen generelle refleksjoner i tillegg til å kommentere selve konsesjonsforslaget.

Hovedtrekk ny konsesjon

Hovedtrekkene i det nye konsesjonsutkastet er en videreføring av dagens krav. Det gjelder:

- Leveringspliktige tjenester.
- Kostnadsbaserte priser for leveringspliktige tjenester.
- Geografisk enhetsporto innenfor eneretten.
- Tilgjengelighet til minst ett postkontor/Post i Butikk i hver kommune.
- Fremsendingskvalitet minst 85 prosent av A-post fremme over natt.

Nytt i utkastet til konsesjon er bl.a.:

- Pristak på enkeltendinger utenfor eneretten.
- Dispensasjoner og retningslinjer for utleveringspostkasser innarbeides i konsesjonen.

Konsesjonsforslaget gir ingen signaler om utfallet av den politiske behandlingen av postkontornettet.

Vi registrerer at regjeringen vil beholde eneretten, stenge andre aktører ute fra Postens infrastruktur og beholde Posten som et integrert selskap uten å skille konkurranseutsatt virksomhet fra enerettsvirksomhet.

Postmarkedet internasjonalt åpnes for konkurranse

Vår oppfatning er at postliberaliseringen er nødvendig i en globalisert verden. Sverige har i flere år utprøvd konkurranse i postmarkedet. Storbritannia, Tyskland og Nederland har varslet snarlig liberalisering.

I en situasjon hvor Norge får dekket våre varebehov med økende import og har en sterk stilling som råvareleverandør på verdensmarkedet av olje, gass, fisk og industriprodukter, vil opprettholdelse av logistikkmonopoler slik som postmonopolet være uheldig for utvikling av kostnadseffektive logistikksystemer. Det fordyrer hardt pressede logistikkostnader og bidrar til å svekke landets konkurranseevne. Schenker Norge AS mener postmarkedet bør liberaliseres og åpnes for konkurranse. I en globalisert verden hvor landegrensene får stadig mindre betydning for både fysisk og elektronisk distribusjon og transport, er det viktig at det norske markedet ikke reguleres gjennom opprettholdelse av et statlig monopol.

Det er fornuftig å forsere arbeidet med å tilpasse det norske postmarkedet med det svenske postmarkedet. Posten Norge har også erfaring fra virksomhet i Sverige. Det er lite å vinne på å vente til de store landene innenfor EU har liberalisert sine postmarkeder. Norge vil uansett være et lite marked i ytterkanten av EU. Ved å komme i gang nå vil vi kunne få ned kostnadene før resten av Europa gjør det samme.

Posten Norge AS har varslet omorganisering uavhengig av liberaliseringen. Dette fremgår også av selskapets nedbemanning og egne planer for kostnadsutt. Selskapet er i dag neppe organisert for å kunne møte et liberalisert postmarked i Europa.

Postvirksomheten må presiseres

Postvirksomhet består av elektroniske og fysiske transaksjoner som omfatter elektronisk kommunikasjon og fysisk transport og logistikk. Innenfor disse begrepene er det et stort antall tjenester og produkter. Vi mener det bør vurderes nærmere hvordan dette produkt- og tjenestesortimentet bør organiseres for å kunne fremme bedre konkurranse i postmarkedet. Det er også viktig å skille markedet i ulike brukergrupper som nødvendigvis har ulike behov:

- privat - privat
- bedrift - privat
- privat - bedrift
- bedrift - bedrift

I dag tilbyr Posten Norge tjenester innenfor hele dette spekteret uten at det foreligger et transparent system med hensyn til kostnads- og inntektsfordeling. Sammenblendingen kan føre til at det blir vanskelig for andre aktører å etablere konkurrerende tilbud blant annet fordi det offentlige postnettet er lukket og driftes av Posten selv. Dersom konkurranse i postmarkedet skal bli troverdig, må det gjøres grep slik at markedet blir transparent. Det omfatter også å skille infrastruktur, drift, offentlige kjøp og konkurransedelen.

Skille drift og infrastruktur

Posten Norge har i Norge en så dominerende stilling og har krysseierskap i verdikjeden i postmarkedet at konkurransen med nåværende strukturer neppe vil bli reell. Det er derfor nødvendig slik vi også viser ovenfor å se nærmere på strukturen til Posten Norge.

Vi mener det vil være nødvendig å skille ut et eget nettselskap, Postnettet AS, som drifter postinfrastrukturen som andre aktører er avhengig av for å kunne komme inn på markedet. Vi

mener at postinfrastrukturen med postkontorer og Post i Butikk gjennom mange år er bygget opp gjennom konsesjonsvirksomheten for enerettsområdet hvor statens har bidratt med store årlige bidrag. Denne infrastrukturen bør gjøres tilgjengelig for flere aktører som ønsker å tilby pakketjenester bedrift-privat. Det er en sterk trend i vareforsyningen at forbrukere ønsker å hente sine forsendelser på kveldstid. Derfor bør staten sørge for at flere leverandører kan benytte seg av denne infrastrukturen til konkurransedyktige priser og samme betingelser som for eksempel postens egen pakkevirksomhet.

I tillegg bør de ulike tjenesteområdene skilles ut i egne selskapsgrupperinger, bl.a. Posten Logistikk AS, som et statsaksjeselskap. Begrunnelsen for dette vil være at det vil redusere faren for krysssubsidiering og at Posten Norge ikke prioriterer Posten Logistikk i konkurranse med andre aktører i markedet samt sikre konkurransedyktige priser.

Vi vil rette en henstilling om å se på konkurranseforholdene spesielt i logistikkmarkedet hvor Posten Norge gjennom divisjon Posten Logistikk er en stor aktør. Begrunnelsen for dette er at det så vidt vi kan se gjennom organiseringen av Posten Norge ikke er transparent informasjon om virksomheten slik kravet er i Postdirektivet (97/67/EF). Det heter i nevnte direktiv blant annet at man skal unngå konkurransevridning og det skal være et regnskapsmessig skille mellom de forskjellige tjenestene for å hindre kryss-subsidiering. Det heter videre at kostnadsregnskap skal etableres og kunne kontrolleres på uavhengig grunnlag.

Vi kan ikke se at Posten Norge har iverksatt slike tiltak på en tilfredsstillende måte når det gjelder Posten Logistikk. Divisjon Logistikk omfatter salg og distribusjon av pakker, ekspresstjenester og stykkgoods, kombinert med informasjons- og betalingsløsninger. Forslagene i den nye konsesjonen er et skritt i riktig retning, men vi mener man gjør dette til en unødvendig tung prosess, som også er vanskelig å kontrollere. Det vil være enklere å skille ut Posten Logistikk i et eget selskap uavhengig av om Posten eller staten på annen måte eier selskapet.

Krysssubsidiering

Posten kan gjennom disposisjoner drive kryss-subsidiering av virksomheter innenfor konsernet. Krysssubsidiering er historisk sett nedfelt i Postens virksomhet. Det er ikke mulig med de tall som legges fram i årsrapporten å følge med på virksomheten. Informasjonen er for mangelfull til at det er mulig å gi uavhengige vurderinger på bare det fremlagte materialet. Vi mener derfor Posten Logistikk må i egen årsrapport legge fram fullstendig regnskap hvor det også framgår hvilke betingelser divisjonen får i morselskapet.

Selskapet er pålagt å føre produktregnskap for de ulike segmenter, men uten at markedet kan kontrollere realitetene da konsernregnskapet består av både leveringspliktige produkter og konkurranseutsatte produkter. Alle postaktører bør få like konkurransevilkår. Dette må også gjelde innenfor samtlige av Postens produkt- og markedsområder.

De grep som foreslåes i den nye konsesjonen vil ikke være tilstrekkelig til å rydde opp i forholdene omkring krysssubsidiering da offentligheten ikke har innsyn i virksomheten.

Det bør videre utredes hvilken rolle staten skal ha i det fremtidige postmarkedet. Staten har opplagt en rolle med hensyn til å sikre et tjenestetilbud over hele landet, og må derfor opprettholde ordningen med kjøp av posttjenester. Men dette bør skje etter et system med anbud og konkurranseutsetting. Anbudspakkene bør også være lagt opp slik at flere aktører kan legge inn tilbud. Det vil først være mulig så sant de har tilgang til det samme infrastrukturnettet. Et nytt konkurranseregime vil kreve økt innsats fra tilsynsorganene i en etableringsfase, men når det blir innarbeidet nye systemer ikke nødvendigvis vil kreve like mye innsats.

4/4

Den delen av virksomheten som har mer forvaltningsmessige oppgaver bør overføres til Samferdselsdepartementet, alternativt et eget Post- og Teledirektorat, som blir en forvaltningsmessig parallell til Post- og Teletilsynet.

Vi vil fremheve følgende forslag:

- Avvikle enerettighetene etter mønster av Sverige
- Omorganisere Posten Norge i selvstendige selskaper fra 1.1.2008
- Åpne kontor/post i butikk-nettet for flere aktører som ønsker å benytte denne utleveringskanalen til like vilkår i forhold til Postens egen pakkevirksomhet.
- Etablere konkurranse i hele postmarkeder fra 1.1.2008
- Skille drift, infrastruktur og forvaltning samt definere hvilke deler av infrastrukturen som skal være åpen for andre aktører
- Erstatte maksimalprisordningen med reell konkurranse

Med hilsen
Schenker Norge AS

Erling Sæther
Markedsdirektør